

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради
Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра педагогіки та методик навчання

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Формування адаптивності молодших школярів засобами модельно-корекційної
діяльності вчителя

Виконала студентка групи ПОм-2
спеціальності 013 Початкова освіта

Немерюк Ю. В.

Керівник: Лапшина І. С.

Рецензент: Корольова Л.М.

Нормоконтроль Карпачов К. А.

Запоріжжя

2022 р.

Комунальний заклад вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи
Кафедра педагогіки та методик навчання
Освітньо-кваліфікаційний рівень другий (магістерський) рівень
Спеціальність 013 Початкова освіта

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Світлана ЛУПШОВИЧ
“ 11 ” 10 2021 року

ЗАВДАННЯ
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТКИ
НЕМЕРЮК ЮЛІЯ ВАЛЕРІЇВНА

1. Тема магістерської роботи «Формування адаптивності молодших школярів засобами модельно-корекційної діяльності вчителя». Керівник магістерської роботи Лапшина Ірина Сергіївна, кандидат педагогічних наук, затверджені наказом закладу вищої освіти від «24» лютого 2021 року № 7

2. Строк подання студентом роботи 30.03.2022.

3. Вихідні дані до магістерської роботи:

Мета роботи: обґрунтування, визначення та практична перевірка педагогічної моделі учня першого класу як інструмента адаптації першокласників до процесу навчання.

Об'єкт дослідження: система адаптації учнів початкової школи до навчання.

Предмет дослідження: модельно-корекційна діяльність учителя спрямована на адаптацію першокласників до навчання.

Магістерська робота: 30 с., 5 табл., 65 джерел.

4. Зміст магістерської роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

–На основі аналізу наукової літератури визначити проблеми адаптації учнів першого класу до навчання і наукові підходи до їх розв’язання.

–Проаналізувати поширені у практиці педагогічні і психологічні методи адаптації молодших школярів до навчання.

–Визначити вимоги Нової української школи до факторів розвитку учнів першого класу з урахуванням компетентнісного підходу.

–Теоретично обґрунтувати модельно-корекційну діяльність учителя щодо організації процесу адаптації першокласників до навчальної діяльності.

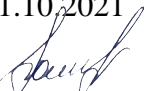

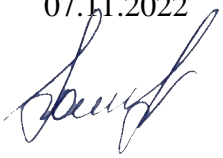
–Практично перевірити ефективність моделі першокласника.

–Розробити відповідні науково-методичні рекомендації супроводу процесу адаптації першокласників через використання моделі учня першого класу.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов’язкових креслень)

У магістерській роботі подано 5 таблиць.

6. Консультанти розділів магістерської роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1. Система адаптації учнів початкової школи до навчання.	Лапшина І. С., к.п.н.	21.10.2021 	21.10.2021
Розділ 2. Адаптивної кваліметричної критеріально-факторної моделі учня початкових класів.	Лапшина І. С., к.п.н.	07.11.2022 	07.11.2022

7. Дата видачі завдання: 25.02.2021

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№з/ п	Назва етапів магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Підготовчий.	01.09 – 15.09	Виконано
2	Інформаційний.	16.09 – 30.09	Виконано
3	Реконструктивний.	30.09 – 14.10	Виконано
4	Пояснювальний.	14.10 – 21.10	Виконано
5	Написання тексту.	21.10 – 09.12	Виконано
6	Проходження процедури перевірки магістерської роботи на академічний плагіат (відповідно до Положення про запобігання академічного плагіату у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради від 27 січня 2020 року № 33).	15.02 – 30.02	Виконано
7	Проходження процедури рецензування магістерської роботи.	10.03 – 20.03	Виконано
8	Проходження процедури нормоконтролю щодо оформлення магістерської роботи.	11.04 – 10.05	Виконано
9	Захист магістерської роботи.	червень 2022	Виконано

Студент _____
(підпис)

Немерюк Юлія Валеріївна
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

Лапшина Ірина Сергіївна
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Магістерська робота: 30с., 5 табл., 65 джерел, 6 додатків.

Об'єкт дослідження: система адаптації учнів початкової школи до навчання.

Предмет дослідження: модельно-корекційна діяльність учителя спрямована на адаптацію першокласників до навчання.

Мета роботи: обґрунтування, визначення та практична перевірка педагогічної моделі учня першого класу як інструмента адаптації першокласників до процесу навчання.

Методи дослідження:

загально наукові: структурний аналіз, системний аналіз, порівняння, казуальна і функціонально-структурна аналогія, екстраполяція, абдукція, індукція, дедукція, систематизація, моделювання;

емпіричні: порівняльний аналіз різних підходів та їхнє емпіричне узагальнення, аналіз документальних джерел, спостереження, класифікація, критеріальне оцінювання;

експериментальні: проведення констатувального і формувального експериментів як складові комплексного багатофункціонального методу дослідження, які дали можливість обґрунтувати та перевірити умови запровадження кваліметричної критеріально-факторної моделі учня першого класу, методи проектування, реалізації та інтерпретації.

Процес адаптації першокласників до школи є складним і, одночасно, одним з найважливіших процесів у системі освіти. Важливість даного процесу визначається не тільки його впливом на всю подальшу освітню діяльність учня щодо здобуття освіти і його становлення як професіонала, а також і на формування класного колектива як складової освітнього середовища, яке впливатиме на інших учнів і здійснювати реверсний вплив на самого першокласника. Процес адаптації першокласників детермінується як

зовнішніми, так і внутрішніми чинниками: рівень організації психолого-педагогічного супроводу, професіоналізм команди супроводу адаптації, рівень готовності самої дитини до навчання в школі, умови її виховання у дошкільний період і багато інших факторів.

Даний процес є одним з найскладніших процесів в житті кожного учня. Він включає психологічну і психофізіологічну сферу дитини. Учень потрапляє у нове для себе середовище, яке за суттю є революційним для нього і принципово змінює його соціальну роль, його ментальну сферу, значно підвищує рівень відповідальності за власні вчинки і результати діяльності. Від успішності і швидкості пристосування учня до регламенту і принципів освітнього середовища залежать формування його навчально-пізнавальної мотивації, профільна орієнтація, соціальні якості майбутнього громадянина суспільства.

Українські вчені і педагоги-практики приділяють значну увагу адаптації молодших школярів до навчання і концентрують на даному процесі чималі зусилля. У науковій літературі ми знаходимо значну кількість підходів і прийомів спрямованих на підвищення ефективності адаптаційних процесів у початковій школі. Концепція «Нової української школи» створює максимально ефективні нормативні умови для успішної адаптації першокласників і формулює методичні рекомендації для закладів освіти та учителів перших класів. Проте, на успішність даного процесу впливає безліч суб'єктивних факторів, які не можуть бути вирішеними універсальними підходами і потребують персоніфікованого підходу до кожної дитини з урахуванням специфічних умов кожного навчального закладу і кожного конкретного випадку. А реалізувати персоніфікацію може тільки учитель у кожному конкретному класі і спеціально дібраними для цього методами. Одночасно, навчальне, психологічне, фізичне навантаження на початку навчального року часто створюють умови, за яких учителю важко своєчасно помічати появу небажаних відхилів і тенденцій в адаптації окремих учнів для корекції. Таким чином, є наявна актуальна потреба у розробленні додаткових методів щодо

супроводу адаптації учнів засобами модельно-корекційної діяльності вчителя.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД, АДАПТАЦІЯ, ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА,
АДАПТИВНІ ПІДХОДИ, МОДЕЛЬ УЧНЯ ПЕРШОГО КЛАСУ.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу наукової літератури було визначено вплив адаптації першокласників до навчання на його подальшу діяльність щодо здобуття освіти і набуття життєвих й предметних компетентностей. Проаналізовано різні види та форми адаптації молодших школярів і чинники, які суттєво впливають на хід адаптаційного періоду, його результати. Визначено роль кожного учасника освітнього процесу і його можливий вплив на формування готовності учня до навчання.

Аналіз практичного стану реалізації адаптаційного періоду в навчанні першокласників показав, що даний процес в реальних умовах є не простим і потребує особливої уваги з боку педагога, членів родин першокласників, адміністраторів і фахівців закладу освіти. Пріоритетним є своєчасне надання кожному учню першого класу індивідуальної допомоги. Одночасно, значну роль у синхронізації освітнього процесу відіграє організація групової діяльності. Була визначена і конкретизована потреба учителя першого класу у надійному інструменті з формування інформаційного супроводу процесу адаптації першокласників до навчання.

Проаналізовано різні підходи в управлінні освітнім процесом початкової школи і встановлено, що ефективним методом управління діяльністю молодших школярів в умовах освітніх реформ є модельно-корекційний підхід. Такий метод повністю відповідає нормативним і методичним основам реформи освіти і задекларований у Концепції Нової української школи та нормативно обґрунтований Стандартом учня початкової школи.

Теоретично обґрунтовано адаптивну кваліметричну критеріально-факторну модель першокласника, визначено структуру моделі, її фактори як важливі напрями забезпечення готовності першокласника до навчання і

критерії їх оцінки. У роботі вперше обґрунтовані, визначені, систематизовані й практично перевірені організаційно-педагогічні умови модельно-корекційного процесу супроводу адаптації першокласників до навчання; вперше виявлено факторно-критеріальну структуру моделі першокласника; набула подальшого розвитку теорія адаптивного управління через розробку критеріально-факторної моделі першокласника; удосконалено технології адаптивного управління шляхом розробки інструментарію призначеного для забезпечення гнучкого адаптивного супроводу пристосування першокласників до навчання.

За визначеними факторами і критеріями розроблено і автоматизовано модель учня першого класу, яка є ефективним інструментом супроводу процесу адаптації першокласників до навчання, надійною основою для формування динамічних груп учнів зі схожими проблемами і проведенні на основі аналізу інформації моделі індивідуальної та групової корекційної діяльності.

Подальших наукових досліджень потребують можливості розробки пролонгованої моделі учня початкової школи.